

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2516/2022
20.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Весне Станковић и Јелене Ивановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Светислав Јовановић, адвокат из ..., против туженог Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад Београд из Београда, чији је пуномоћник Драган Миловановић, адвокат из ..., ради накнаде штете по тужби и утврђења ништавости по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4235/21 од 28.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4235/21 од 28.10.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Првим ставом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3485/20 од 18.05.2021. године одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да суд утврди ништавост одредбе члана 2. став 1. тачка 2. анекса уговора о раду број .. од 28.12.2012. године, која је фактички одредба члана 5. став 4. анекса уговора о раду број .. од 16.11.2010. године, а која гласи: „запослени и послодавац уговарају да се на име накнаде штете запосленом исплати износ једногодишње бруто зараде и утврђене зараде у случају да запослени буде разрешен са функције извршног директора и без основаног образложења, “ као и да суд утврди непостојање права тужиоца на накнаду штете у висини једногодишње бруто зараде и утврђене накнаде. Другим ставом изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 3.432.341,04 динара са законском затезном каматом од 05.11.2013. године до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 562.225,00 динара.

Првим ставом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4235/21 од 28.10.2021. године преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3485/20 од 18.05.2021. године у првом ставу изреке, па је усвојен противтужбени захтев и утврђена апсолутна ништавост одредбе члана 2. став 1. тачка 2. анекса уговора о раду број .. од 28.12.2012. године, која је фактички одредба члана 5. став 4. анекса уговора о

раду број .. од 16.11.2010. године, а која гласи: „запослени и послодавац уговарају да се на име накнаде штете запосленом исплати износ једногодишње бруто зараде и утврђене зараде у случају да запослени буде разрешен са функције извршног директора и без основаног образложења“ и утврђено је непостојање права тужиоца на накнаду штете у висини једногодишње бруто зараде и утврђене накнаде. Другим ставом изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3485/20 од 18.05.2021. године у другом ставу изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 3.432.341,04 динара са законском затезном каматом од 05.11.2013. године до исплате. Трећим ставом изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у трећем ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3485/20 од 18.05.2021. године, па је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 562.225,00 динара и обавезан тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 415.420,00 динара. Четвртим ставом изреке обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 176.920,00 динара. Петим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време и сагласно анексу уговора о раду од 14.05.2002. године обављао је послове директора за ... и директора - ... . Поступајући по тачки 5. одлуке надзорног одбора туженог од 05.12.2012. године генерални директор туженог је дана 28.12.2012. године са свих девет извршних директора именованих за чланове извршног одбора туженог дана 23.05.2012. године, закључио анексе уговора о раду, па је члан 5. тужичевог уговора о раду од 16.10.2010. године чланом 2. анекса измењен тако што су додати ставови 3, 4. и 5, којима је утврђено да запослени има право на накнаду за рад у извршном одбору сагласно одлуци надзорног одбора од 11.12.2012. године, у висини месечне зараде не мање од 100.000,00 динара, с тим што за тужиоца она износи нето 101.559,00 динара, бруто 286.028,42 динара. У случају да запослени буде разрешен са функције извршног директора у извршном одбору и без основаног образложења, истим анексом уговорена је накнада запосленом у висини једногодишње бруто зараде и утврђене накнаде.

Одлуком надзорног одбора од 16.10.2013. године тужилац је брисан из чланства одбора директора и наведена промена евидентирана је у АПР решењем донетим дана 04.11.2013. године. Чланом 61. став 1. тачка 8. Статута туженог број 4960/1-4 од 16.05.2012. године, као једно од овлашћења генералног директора прописана је надлежност за извршење одлука скупштине и надзорног одбора друштва. Вештачењем

од стране вештака економско-финансијске струке утврђено је да 12 месечних бруто накнада за рад тужиоца у извршном одбору сходно спорном члану 2. анекса уговора о раду од 28.12.2012. године, износи 3.432.341,04 динара.

Полазећи од изложеног чињеничног стања и члана 12. став 1. Статута туженог, којим је прописано да генерални директор и његов заменик друштво воде и заступају без ограничења, првостепени суд је закључио да спорни члан 2. став 1. тачка 2. анекса уговора о раду број .. од 28.12.2012. године није ништав, па је сагласно томе одбио противтужбени и усвојио тужбени захтев, обавезујући туженог да на име накнаде штете тужиоцу исплати износ предвиђен том одредбом у висини утврђеној налазом вештака економско-финансијске струке.

Прихватајући изложено чињенично стање као правилно и потпуно утврђено другостепени суд је оценио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, па је сходно члану 394. став 1. тачка 4. ЗПП ожалбену пресуду преиначио тако што је усвојио противтужбени захтев и као неоснован одбио тужбени захтев. Образлажући своју одлуку другостепени суд је навео да је, поступајући на описани начин генерални директор туженог повредио одредбу члана 47. став 1. тачка 12. у вези са тачком 2. Статута туженог од 16.05.2012. године, којим је прописано да је утврђење накнаде извршним директорима, изабраним од стране надзорног одбора, у надлежности тог одбора, чије одлуке генерални директор само спроводи. У одсуству одлуке надзорног одбора о висини обештећења применом клаузуле „златни падобран“ генерални директор туженог није био овлашћен да самосталном применом спорне одредбе анекса уговора о раду утврђује висину накнаде за случај престанка функције извршног директора у извршном одбору туженог и без образложења.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је поступајући по благовремено поднетој противтужби усвојио противтужбени захтев и као неоснован одбио тужбени захтев.

Чланом 63. став 1. у вези са чланом 61. став 1. тачка 4.) и 5.) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 36/11...109/21) прописано је да су директори дужни да своје послове извршавају савесно, са пажњом доброг привредника, и у разумном уверењу да делују у најбољем интересу друштва, с тим што сходно члану 63. став 4. истог закона директор своје поступање може заснивати на информацијама и мишљењима лица стручних за одговарајућу област, за која разумно верује да су у том случају савесно поступала.

Законом о привредним друштвима прописане су могућности друштва за подношење тужбе због повреде дужности пажње из члана 63. став 1. у вези са ставом 4. (члан 64), тужбе због повреде правила о одобравању послова у којима постоји лични интерес (члан 67), тужбе због повреде дужности избегавања сукоба интереса (члан 71), тужбе због повреде дужности чувања пословне тајне (члан 74) и тужбе због повреде правила о забрани конкуренције (члан 76), а чланом 77. истог закона прописано је да се тужбе из цитираних законских одредби могу поднети у року од шест месеци од сазнања за учињену повреду и то најкасније у року од пет година од учињене повреде.

У конкретном случају тужени је противтужбу поднео ради утврђења ништавости одредбе анекса уговора о раду која је уговорена противно члану 61. став 1. тачка 8. Статута туженог број 4960/1-4 од 16.05.2012. године, важећег у спорном

периоду. Наведеном одредбом као једно од овлашћења генералног директора прописано је извршавање одлука скупштине и надзорног одбора. Наведени анекс тужиочевог уговора о раду припремио је секретар туженог, као стручно лице за које је генерални директор туженог сходно члану 63. став 4. Закона о привредним друштвима, разумно веровао да савесно поступа, али сходно садржини записника са седнице надзорног одбора од 11.12.2012. године (одлука под тачком 5. у вези са тачком 1) одлука о висини обештећења била је донета само начелно, без прецизирања висине накнаде за случај примене заштитне клаузуле за чланове менаџмента.

У складу са изложеном правном аргументацијом, Врховни касациони суд налази да је у поступању по благовремено поднетој противтужби другостепени суд правилном применом материјалног права утврдио ништавост предметне одредбе анекса тужиочевог уговора о раду и сходно томе одбио тужбени захтев за исплату новчане накнаде предвиђене том одредбом, те је у складу са чланом 153. став 1, чланом 154. и чланом 163. став 2. ЗПП тужиоца обавезао на накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

На основу свега изложеног, сходно члану 414. став 1. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужиочева ревизија није усвојена, то је сходно члану 165. став 1. ЗПП као неоснован одбијен и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Председник већа-судија
Марина Милановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић